Spółdzielnia Pracy Aktorów

TEATR »OSA«

ŁÓDŹ, TRAUGUTTA Nr 1 • TELEFONY 107-78 i 272-70

JESIEŃ 1949

FESTIVAL SZTUK RADZIECKICH

WZYWA WAS TAJMYR

PROGRAM

ZEGARKI — BIŻUTERIĘ

oraz

ARTYSTYCZNE WYROBY SREBRNE

POLECA **ADAM SZTABA**

Łódź, Narutowicza 4, telefon 264-87

INTROLIGATORNIA „STAWANT"

ANTONI STAWOWCZYK

Łódź, Piotrkowska 22, telefon 210-83

Oprawa ksiąg handlowych, bibliotecznych i inne roboty introligatorskie. Wyrób zeszytów

Specjalność: Księgi handlowe i biurowe.

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKO-JUBILERSKI

ROMAN BŁASZCZYK

Łódź, Piotrkowska 76 — tel. 222-44

Poleca biżuterię, zegarki i wyroby srebrne. Pracownia zegarmistrzowsko-jubilerska na miejscu, wykonuje naprawy zegarmistrzowskie i jubilerskie ku zadowoleniu Szanownej Klienteli.

WARSZTAT REPERACYJNY

wszelkich systemów maszyn biurowych
oraz powielaczy

MIECZYSŁAW TOMASZEWSKI

Łódź, ul. Wschodnia 56, telefon 190-04

DYREKCJA TEATRU »OSA«

Tadeusz Sutt

Grzegorz Timofiejew

Henryk Szwajcer

Futra Lisy
Spody
poleca
JAN KAWIORSKI
Łódź, Piotrkowska 160, telefon 190-77

ZAKŁAD REPERACJI MASZYN DO SZYCIA
WSZYSTKICH TYPÓW
J. FETERA
Łódź, Narutowicza 23, tel. 272-15
WYKONUJEMY SOLIDNIE i PRĘDKO

ZAKŁAD TAPICERSKO-MEBLOWY S. GABAŁA
Łódź, Dr. Próchnika 1 (Zawadzka)
Poleca najtaniej
meble biurowe, sypialnie, gabinety, stołowe, kuchnie, tapczany.
Wykonanie solidnie i punktualnie.

SKLEP WYKWINTNEJ GALANTERII SKÓRZANEJ Stanisław TĘGI
Łódź, ul. Piotrkowska 35, tel. 183-31
Poleca: Walizy, Rękawiczki, Portmonetki, Torebki damskie, Pantofle domowe, Torby gospodarcze, Teczki — Portfele.

Komedia K. Isajewa i A. Galicza

Festival sztuk radzieckich, zorganizowany w całej Polsce w związku z Miesiącem Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, daje widzowi polskiemu wartościową okazję bliższego zapoznania się z bogatym i arcyludzkim dorobkiem sceny rosyjskiej oraz radzieckiej.

Teatr w ZSRR wprzągnięty jest całkowicie do walki o pokój i o nowego lepszego człowieka, do pracy nad budową socjalizmu. Historia radzieckiej sceny, począwszy od czasu Wielkiej Rewolucji Październikowej do chwili obecnej, stanowi wierne odbicie tych zagadnień, potrzeb, zmagań i celów, jakie w ciągu trzydziestu lat rozwiązywało w trudach i bojach, a zawsze z nieugiętym zapałem, pierwsze na świecie socjalistyczne państwo.

Siła idei i celność wyrazu artystycznego zwielokrotniły się szczególnie w chwili, gdy narody radzieckie zwarły się z hitlerowsko-faszystowskim najazdem. Bohaterstwo walki żołnierskiej na froncie oraz w partyzantce i heroizm pracy ludności cywilnej dla frontu, mobilizacja patriotycznych uczuć, wyjaśnianie celu epokowych zmagań — oto szczytne zadanie walczącej sceny radzieckiej, której pisarze oddają najlepsze słowo, a aktorzy najdoskonalszy gest.

Zwycięsko zakończona wojna, darząc słusznymi laurami chwały, zezwoliła wrócić do normalnego życia, w pierwszej chwili do odbudowy, a następnie do kontynuacji dzieła socjalizmu. Twórczy stuk młotów, pęd warsztatów, złoty rytm na nowo pełnych pól, cały kraj oddychający zasłużonym pokojem — wszystko to wzmogło radość życia, a scenie dało prawo do szczęśliwego śmiechu.

Pod tym znakiem rodzi się powojenna radziecka twórczość komediowa, ale i tu śmiech nie brzmi pusto.

Komedia Konstantego Isajewa i Aleksandra Galicza p. t. „Wzywa was Tajmyr" niewątpliwie bawi, ale rozśmieszając nie ma samego śmiechu za cel. Żart sceniczny komediopisarzy radzieckich służy sprawie umocnienia solidarności obywateli radzieckich w ich codziennej pracy. Nurt zwykłego życia splata się tutaj z szeroką ideową perspektywą, a przypadkowe wydarzenie w hallu hotelowym w Moskwie przerasta w sprawę o dużym społecznym i politycznym znaczeniu.

Do Moskwy przybywają z różnych stron ZSRR czterej bohaterowie codziennego życia: administracyjny zastępca naczelnika budowy na dalekim Tajmyrze (półwysep północnej Syberii), pszczelarz przodownik, dyrektor Filharmonii na Krymie, młody geolog. W stolicy akurat odbywa się jakiś zjazd, więc w hotelu wszystkie pokoje są zajęte i nasi czterej bohaterowie komedii muszą na noc pomieścić się razem w hallu.

Ranek. Nawiązanie pierwszych stosunków. I sprawy mogłyby się potoczyć dalej, każda własną koleiną, jako że przybysze reprezentują różne środowiska ZSRR i mają do załatwienia w Moskwie każdy swoje własne interesy.

Ale na scenie odzywa się nowy a najważniejszy bohater sztuki: telefon. Daleki Tajmyr ma rozmawiać ze swoim delegatem, Diużikowem, który pojechał do Moskwy, celem załatwienia doniosłych spraw, dotyczących budowy gospodarki na tym półwyspie. Telefon zatym jest ważny decydujący dla pewnej komórki w gospodarce radzieckiej. Trzeba czekać przy słuchawce, a tu są rzeczy do załatwienia na mieście. Co robić? Diużikow zwraca się o pomoc do swych przygodnych współlokatorów. Przecież tu chodzi o pewien odcinek w gospodarce socjalistycznej. Jakże nie pomóc! I oto przygodni współtowarzysze Diużikowa przychodzą mu z pomocą i razem pracują dla Tajmyru. Dla nich sprawa dalekiego półwyspu staje się bliską sprawą solidarności socjalistycznej i gotowości do dzieła wspólnego budownictwa.

W tym morał komedii. Dla tego Tajmyr „wzywa" t. zn. solidarność wysiłku ludzi pracujących i budujących socjalizm ogarnia wszystkich budowniczych i apeluje do każdego socjalistycznego uczucia. Tajmyr mobilizuje uczucia, wzywa do wspólnego celu solidarności w pracy nad budową socjalistycznej gospodarki.

Pod tym kątem należy patrzeć na komedię, na nurt sytuacyjny, na postacie i dialogi. Gdyby nie ten cel, komedia byłaby zwykłą farsową rozrywką, a to dziś za mało, jako że sam śmiech nie uświęca środków.

I mimo że w „Tajmyrze" jest sporo śmiechu i sytuacji farsowych — nie samym śmiechem widz żyje. Moralny społeczny sens tego utworu, czystość ideowej atmosfery, optymizm radzieckiego charakteru ukazanego na scenie — skłaniają „Osę" do zaprezentowania omawianej komedii łódzkiej publiczności.

GRZEGORZ TIMOFIEJEW

Stanisława Piasecka

Zofia Karpińska

Janusz Golc

Marian Dąbrowski

Helena Puchniewska

H. Kamińska-Sadzyńska

Mieczysław Wojnicki

Maria Górecka

Jerzy Darski

WZYWA WAS TAJMYR

Komedia w 3-ch aktach

K. Isajewa i A. Galicza w przekładzie A. Maliszewskiego

grana w ramach Ogólnopolskiego Festivalu Sztuk Radzieckich

O S O B Y:

Diużikow	Mieczysław Wojnicki
Dunia Baburin	Maria Górecka
Kirpicznikow	Janusz Ściwiarski
Griszko	Wacław Zwoliński
Luba Popowa	Barbara Chęcińska
Dziadek Baburin	Jerzy Darski
Dyżurna	Helena Kamińska-Sadzyńska
Śpiewaczka	Stanisława Piasecka
Liza Kirpicznikow	Helena Puchniewska
Matka Luby Popowej	Zofia Karpińska
Misjan	Janusz Golc
Akompaniator	Waldemar Synder
Człowiek w kraciastym palcie	Henryk Szwajcer
Mąż swojej żony	Jerzy Tyczyński
Milicjant	Marian Dąbrowski
Chłopiec	Henryk Dembiński
Człowiek z brodą	Edward Szafrański
Marynarz	Jerzy Tyczyński
Uzbek	Władysław Stankiewicz
Tancerki	Krystyna Mikutowa Jadwiga Stankiewicz

Reżyseria: Jadwiga Chojnacka i Maria Kaniewska

Układ tańca: Eugenia Sutt

Dekoracje: Jerzy Kondracki

Dyrektor Teatru: Tadeusz Sutt

Dyr. Admin.: Henryk Szwajcer

Oprawa muzyczna: Z. Wiehler

Orkiestra Teatru „OSA"

Kierownik literacki: Grzegorz Timofiejew

Kierownik muzyczny: Zygmunt Wiehler

Janusz Ściwiarski

Barbara Chęcińska

Wacław Zwoliński

Jerzy Tyczyński

Edward Szafrański

Tajmyr mówi do wszystkich

„Tajmyr" jest sukcesem teatralnym i kasowym dwóch młodych scenopisarzy radzieckich, którzy wzorem rozmaitych spółek komediowych połączyli swe siły w celu poszukiwania świeżego surowca i wyprodukowania z niego nowych dowcipnych sytuacji i puent. Nie spotkali się z zachwytami ze strony krytyki radzieckiej. W toczonej na łamach „Litieraturnoj Gazety" dyskusji o współczesnej radzieckiej dramaturgii kilka cierpkich uwag wypowiedział pod adresem „Tajmyru" Fadiejew. Tak bywa gdy poważny krytyk zetknie się z niepoważnym utworem. Bo choć na afiszu widnieje pod tytułem sztuki „komedia", „Tajmyr" jest w istocie komedią o bardzo wiotkim ciężarze gatunkowym, nie komedią lecz farsą sytuacyjną, zbudowaną na zasadzie „komedii omyłek" i brawurowych qui pro quo.

Farsą, ale dobrą farsą, napisaną z dużym wyczuciem sceny i nie odpartą siłą komiczną, farsą, której lekceważyć nie należy. Bo nie samym Szekspirem widz żyje i lekka komedio-farsa jest popularnym i dopuszczalnym składnikiem repertuaru teatralnego, jeżeli grana jest jak należy i nie apeluje do tzw. „najniższych instynktów", obrażając dobry smak, dobre obyczaje i poczucie zdrowego sensu.

A właśnie te warunki spełnia „Tajmyr", który zerwał z systemem dotychczasowych dostawców repertuaru rozrywkowego, zerwał z pikanterią, podlaną sosem śmiechu, im bardziej bezmyślnego tym wyżej notowanego na bulwarowej giełdzie literackiej, i jest farsą bezpretensjonalną i blachą, ale dorzeczną i nie pozbawioną roztropnego społecznego morału.

Eugenia Sutt

Zygmunt Wiehler

I jeszcze jedno: wczorajsza czy dzisiejsza farsa paryska, wiedeńska, budapeszteńska i... warszawska jest teatrem do sedna mieszczańskim i obliczona na mieszczańską publiczność. Inaczej „Tajmyr", i to jest największa, u nas wprost nieoceniona zaleta tej niefrasobliwej skądinąd sztuki. Udowadnia ona, że zaklęty krąg przekroczyć względnie łatwo, jeśli się żyje w świecie niemieszczańskim. Postępowi Francuzi piszą tuzinami świetne na mieszczaństwo satyry; ale robią to, tkwiąc wewnątrz mieszczańskich nałogów i mieszczańskiej tematyki. Młodzi farsopisarze radzieccy nie musieli się wyżywać w satyrze antymieszczańskiej, po prostu: nie dostrzegli mieszczaństwa pisząc żart sceniczny ze środowiska ludzi i społeczeństwa radzieckiego. Znajdujemy się tu naprawdę w nowym świecie (wystarczy porównać rolę kobiety w „Tajmyrze" a w komedii burżuazyjnej), co nie znaczy, by świat ten był namaszczony, pryncypialny i mało wesoły. Zapewniam, że „Tajmyr" jest sztuką bardzo zabawną i że widownia wybucha raz po raz niepohamowanym śmiechem.

Chcę podkreślić wrażenie, jakie „Tajmyr" pozostawia po obejrzeniu. Z pokazu fars i komedii mieszczańskich wychodzimy naogół przygnębieni – tyle odsłaniają zła społecznego i brudów życia. „Tajmyr" jest sztuką wysoce optymistyczną i pogodną. Poprzez śmiech i komiczne perypetie jego bohaterów widzimy wspaniałą solidarność radzieckiego społeczeństwa i jego socjalistyczną młodość, energię tworzenia i budowania. Tak jest tam naprawdę i ta prawda nas porywa bardziej bezpośrednio niż po przeczytaniu dziesięciu śmiertelnie poważnych rozpraw. Śmiejąc się na komediach burżuazyjnych – wyczuwamy zmierzch pokazywanego, koślawego świata. Nasz śmiech na przedstawieniu „Tajmyru" jest śmiechem pełnym zazdrości.

jaszcz (Przedruk z „Trybuny Ludu")

SPRZEDAŻ
WYTWÓRNEJ KONFEKCJI i MANUFAKTURY
S. MACKIEWICZ i S^KA
Łódź, ul. Piotrkowska 36. — Telefon 208-75

MAGAZYN
JUBILERSKI i ZEGARMISTRZOWSKI
ST. POKRZYWA i S-ka
Łódź, Piotrkowska Nr 58 * Telefon 260-02

Znany przedwojenny
Zakład Tapicersko-Meblowy
TADEUSZA PAWEŁCZYKA
Kilińskiego 145 tel. 155-31
Poleca: meble nowe, używane, komplety i sztuki pojedyńcze oraz tapczany, fotele, łóżka i t. p.
Wykonuje tapicerstwo samochodowe

MECHANICZNA WYTWÓRNIA MEBLI
tel. 116-17
L. MISZCZAK
Łódź, Sienkiewicza 68
Skład: ul. Stalina 22
Wykonuje i Poleca Meble Wszelkiego Rodzaju
PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

WARSZTAT NAPRAW
MASZYN BIUROWYCH i DO LICZENIA
„W A R M A"
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 22
POGOTOWIE TECHNICZNE TELEFON 260-08

O teatrze radzieckim

W teatrach Związku Radzieckiego rozpoczął się nowy sezon.

Minione lata cechuje wytrwała walka teatrów o głębokie opanowanie tematu radzieckiego, o stworzenie prawdziwych sztuk z życia społeczeństwa radzieckiego w jego nieustannym marszu naprzód — do komunizmu. Kierując się metodą socjalistycznego realizmu prawdziwym ukazaniem postaci naszych współczesnych, teatry starały się napełnić przedstawienia głęboką treścią ideową, rzeczywistą prawdą życiową, starały się uczynić je bliskimi i zrozumiałymi dla narodu.

Pod tym względem szczególnie wymowny jest sezon 1948 — 1949 roku. Stary górnik Makar Dubrawa ze sztuki A. Korniejczuka pod tym samym tytułem, stachanowiec-nowator Sibiriakow z „Zielonej ulicy" A. Surowa, bohaterzy komedii A. Sofronowa „Moskiewski charakter", rozstrzygający kwestie „prywatne" z państwowego punktu widzenia — to bohaterowie zupełnie nowego typu, w których czynach i postępkach, myślach i dążeniach stykamy się bezpośrednio z moralnością i światopoglądem człowieka społeczeństwa komunistycznego.

Nad ich wcieleniem scenicznym pracowały z zapałem zespoły teatralne kraju.

W sztukach ubiegłego sezonu z wielką siłą zadźwięczał temat poczucia dumy narodowej człowieka radzieckiego, czołowej roli nauki radzieckiej w walce o postęp i szczęście ludzkości, temat walki z reakcją międzynarodową, przeciwko podżegaczom wojennym. Takie sztuki jak „Cudzy cień" K. Simonowa, „Prawo honoru" A. Sztejna, „Spisek skazanych" M. Wirty, „Chcę do domu" F. Michałkowa, „Za drugim frontem" W. Sobko, „Śnieżek" W. Lubimowej, „Dwa obozy" A. Jakobsona, poświęcone są aktualnym zagadnieniom życia międzynarodowego.

Z ciekawymi utworami wystąpili w roku ubiegłym również początkujący dramatopisarze. W teatrach kraju wystawiono sztuki: M. Winnikowa „Szeroki step", M. Geraskiny „Świadectwo dojrzałości", W. Pistolenko „Dubowy", M. Kuliczenko „U nas nad

morzem" i inne. Pełne treści sztuki nowych dramaturgów ukazały się w Republikach Kraju Rad. Wśród nich — „Było to w Mińsku" Kuczara, „Honor rodziny" Muchtarowa, „Zatopione kamienie" Mosaszwilego.

Za przykład gorącego pragnienia ukazania aktualnych zagadnień współczesności może służyć życie teatralne radzieckich republik nadbałtyckich. W sztukach Sempera „Przełom", Gustajtisa i Chlewickisa „Kwitną jabłonie", Brodele „Złoty łan" znalazł dobitne odzwierciadlenie ruch kołchozowy w republikach nadbałtyckich.

Wiele cennego przyniósł miniony sezon w walce o głębokie, bliskie i zrozumiałe dla widza radzieckiego ukazanie postaci i treści dramaturgii klasycznej. Takie przedstawienia jak „Rewizor" w moskiewskim Teatrze Małym, „Późna miłość" w Moskiewskim Teatrze Artystycznym im. Gorkiego, „Wesele Kreczyńskiego" w teatrze im. Rady Moskiewskiej, „Otello" w teatrze Azisbekowa w Baku stanowią wybitne zjawiska radzieckiej sztuki teatralnej.

Podczas sezonu teatralnego 1949-1950 roku, uwzględniając coraz większe wymagania widza radzieckiego, teatry kontynuować będą pracę nad tematem heroicznej twórczej pracy w Kraju Rad. Postać bohatera naszych czasów — natchnionego budowniczego komunizmu — otrzymuje w nowych sztukach dalszy rozwój artystyczny. W chwili obecnej wiele zespołów teatralnych kraju pracuje nad nowymi sztukami K. Simonowa, W. Wiszniewskiego, P. Ławreniewa, S. Michałkowa, A. Sztejna i innych dramaturgów, których sztuki będą najważniejszymi premierami sezonu.

Obecnie mija 125 lat od chwili powstania Teatru Małego — dumy narodowej narodu radzieckiego. Najstarszy dramatyczny teatr rosyjski jest młody i wstąpił w epokę prawdziwego rozkwitu: wychowani przezeń starzy i młodzi mistrzowie przetwarzają nagromadzone przez teatr skarby rosyjskiej sztuki realistycznej w nową prawdziwie wysoką sztukę realizmu socjalistycznego. I na tym polega społeczno-polityczne znaczenie jubileuszu teatru. Na szeroką skalę prowadzone są pogadanki, konferencje twórcze, organizuje się występy poświęcone Teatrowi Małemu.

Zespół Teatru Małego przygotowuje się do uczczenia swego jubileuszu nowymi pracami twórczymi. W sezonie tym wystawi on szereg wybitnych utworów klasyki rosyjskiej oraz nowe sztuki dramaturgów radzieckich. Publiczność ujrzy „Śnieżkę" A. Ostrowskiego, „Jegora Bułyczewa" M. Gorkiego, „Niezapomniany 1919 r." W. Wiszniewskiego, „Głos Ameryki" W. Ławreniewa, „Na wieki razem" L. Dmiterko i inne.

W nowym sezonie Komitet dla Spraw Sztuki przy Radzie Ministrów ZSRR zwraca szczególną uwagę na pracę teatrów dziecięcych. Teatr dla dzieci posiada ogromne znaczenie w dziele komunistycznego wychowania młodego pokolenia. Sztuki „Jak hartowała się stal", „Gastello", „Chcę do domu", „Śnieżek" pozostawiły niezatarty ślad w świadomości młodych widzów, pomogły wychować ich w duchu patriotyzmu i dumy ze swej socjalistycznej Ojczyzny.

Komitet dla Spraw Sztuki projektuje zorganizowanie przeglądu pracy teatrów dziecięcych, który stanie się nie tylko sprawdzianem, lecz i bodźcem do ich dalszej owocnej działalności.

Na początku sezonu liczne zespoły teatralne kraju uzupełnione zostały nowymi siłami. Ponad 1,500 młodych aktorów, wychowanków wyższych i średnich szkół teatralnych po raz pierwszy występuje na scenie. Młodzi aktorzy to przeważnie ludzie zdolni i utalentowani. Nie jest rzeczą przypadku, że młody aktor kujbyszewskiego teatru W. Kuźniecow zaszczycony został Nagrodą Stalinowską za wykonanie roli S. Kirowa w sztuce „Twierdza nad Wołgą".

Komitet dla Spraw Sztuki wymaga od dyrektorów i artystycznych kierowników teatrów, by w nowym sezonie jak najbardziej wysuwali również młodych reżyserów. M. Ratner z teatru Rosyjskiego im. Gribojedowa, W. Milenczyński z Teatru Woroneskiego, A Aronow z Teatru Kalinińskiego — to dobitny przykład tego, że młodzi reżyserowie zdolni są tworzyć aktualne i artystycznie dojrzałe widowiska.

Ustrój radziecki stworzył dla teatru wyjątkowo sprzyjające warunki. Liczny zespół pracowników teatralnych posiada wszelkie warunki do dalszego rozwijania sztuki.

S. M.

Ze zbiorów
Działu Dokumentacji
ZG ZASP

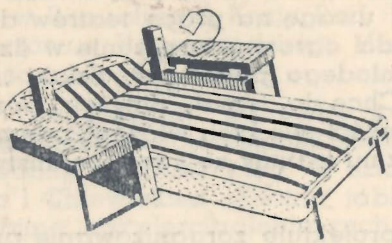

NOWOŚĆ KANAPA—ŁÓŻKO
Z NOCNYMI STOLIKAMI

WŁASNY MODEL oraz tapczany, fotele, kanapy i materace poleca i wykonuje

ZAKŁAD TAPICERSKI
WIESŁAW SERAFIŃSKI
ŁÓDŹ, UL. MAGISTRACKA 11. TEL. 146-48

SZYBKO SOLIDNIE

PRECYZYJNA i GWARANTOWANA NAPRAWA
ZEGARKÓW MARKOWYCH
W PRACOWNI
IZYDORA JASIŃSKIEGO
Łódź, Piotrkowska 116

FUTRA
LISY
BŁAMY

POLECA PRACOWNIA
MARIAN SABAT
Łódź, ul. Narutowicza 1. Telefon 216-54

ZOO—SKLEP
A. BOROWSKI
Nawrot 41a, róg Kilińskiego
KANARKI — PAPUŻKI — RYBKI EGZOTYCZNE—AKWARIA TERARIA—KLATKI—POKARM DLA PTAKÓW i RYBEK — PSY RASOWE
PIJAWKI LECZNICZE
SPRZĘT WĘDKARSKI

Wytwórnia
przyrządów szklanych
laboratoryjnych i technicznych
E. GŁĄB
Łódź, Piotrkowska 80
Tel. 165-48

Drukarnia R. Tylko S-cy, Łódź, Al. Kościuszki 26 Nr D. 07435